

Jak wygląda dostęp pasażerów do kolei w powiatach? Analiza UTK

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: środa, 22, luty 2023 13:41

Tomasz Smaś

Odslony: 865

Dostęp do kolei jest zdeterminowany przez dostępną infrastrukturę kolejową oraz jej wykorzystanie, czyli zapewnienie odpowiedniej oferty przewozowej. Dzięki tym czynnikom możemy określić, czy kolej ma potencjał w danym regionie i jak wielu pasażerów może z niej skorzystać. Prezes Urzędu Transportu Kolejowego pierwszy raz ocenił dostępność kolei na poziomie wszystkich 380 powiatów w Polsce. Wyniki analizy wskazują, gdzie kolej naturalnie wpisuje się w system transportowy województwa, a gdzie istnieje potencjał dla jej rozwoju lub poprawy funkcjonowania oraz gdzie pociągów po prostu brakuje.

Dotychczasowe publikacje dotyczące wykorzystania kolei w ujęciu regionalnym opracowywane były na podstawie danych na poziomie województw. W nowym opracowaniu zagadnienie przedstawione zostało na bardziej szczegółowym poziomie powiatów. W Polsce jest 380 powiatów (łącznie z miastami na prawach powiatu), a na terenie 43 z nich (czyli ponad 11% wg ich liczby) pociągi nie zatrzymywały się (na części z nich wykazano wymianę pasażerską, lecz było to związane ze specyfiką działania systemów przyporządkowujących pasażerów). Brak wymiany pasażerskiej wynikał m.in. z powodu braku infrastruktury czy braku oferty pasażerskiej.

W analizie omówione zostały uwarunkowania poszczególnych powiatów, charakteryzujących się zróżnicowanym stopniem wymiany pasażerskiej, rozmieszczeniem stacji pasażerskich, liczbą zatrzymań pociągów i innymi parametrami. Przedstawiono liczbę stacji na terenie powiatów, analizując przypadki braku czynnych stacji na terenie wybranych powiatów, możliwości uruchomienia połączeń, a także projekty modernizacji lub budowy nowych linii kolejowych. Dla wszystkich powiatów policzono wskaźnik wymiany pasażerskiej, który mówi o liczbie odprawionych pasażerów przypadających na jednego mieszkańca danego powiatu.

Powiatem o największej wymianie pasażerskiej w Polsce jest Sopot – na jednego mieszkańca tego miasta na prawach powiatu w 2021 r. przypadało aż 233 pasażerów, którzy wsiedli lub wysiedli na jednej ze stacji znajdujących się na jego obszarze. Wśród powiatów bez dostępu do usług kolejowych znajdują się miasta na prawach powiatu z terenu aglomeracji śląskiej, jak Jastrzębie Zdrój czy Piekary Śląskie, a w województwie podlaskim jest to Łomża. Wśród powiatów o dużym potencjale są takie, które posiadają infrastrukturę kolejową wykorzystywaną w ruchu towarowym, linie oddane do użytku lokalnym zarządcom, ale także miasta, w których konieczna będzie budowa nowej infrastruktury, jak np. w Bytomiu. Wskaźnik wymiany pasażerskiej w części powiatów jest bardzo niski, pomimo że na terenie danego powiatu funkcjonują linie kolejowe i regularnie każdego dnia pociągi zatrzymują się na stacjach kilkanaście razy na dobę. Niektóre powiaty, jak np. powiat sanocki, charakteryzują się dużą liczbą stacji, ale pociągi na nich zatrzymują się rzadko lub sezonowo.

Więcej danych o wykorzystaniu kolei w powiatach dostępnych jest w opracowaniu oraz pliku Excel załączonych poniżej.

Źródło: UTK